

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Jeugdbescherming Overijssel

Verantwoorde Hulp voor Jeugd

Gezond vertrouwen

Utrecht, januari 2019

Samenvatting

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de inspecties) voerden in oktober 2018 toezicht uit bij Jeugdbescherming Overijssel. De aanloop naar en de bevindingen van dit toezicht zijn beschreven in dit rapport.

Jeugdbescherming Overijssel is een gecertificeerde instelling met als werkgebied de provincie Overijssel en voert jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering uit voor de provincie Overijssel en voor een klein gedeelte daarbuiten. In 2017 behandelde Jeugdbescherming Overijssel ongeveer 2.000 zaken. Jeugdbescherming Overijssel heeft twee vestigingen, één in Hengelo en één in Zwolle.

Naar aanleiding van het toezicht zijn de inspecties positief over de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door Jeugdbescherming Overijssel. Het eindoordeel van de inspecties luidt dat de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door Jeugdbescherming Overijssel **voldoende** is.

Jeugdbescherming Overijssel voldeed op het moment van het toezicht aan 27 van de 28 onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Verbetering is nodig op de volgende verwachting:

- *Professionals zetten de hulp tijdig in:* Jeugdbescherming Overijssel voldoet niet aan de wettelijke normen ten aanzien van de termijnen van het eerste contact met de jeugdige en de ouders en het opstellen van een eerste plan van aanpak.

Daarnaast verwachten de inspecties van Jeugdbescherming Overijssel aandacht voor de vijf genoemde aandachtspunten.

De inspecties hebben met Jeugdbescherming Overijssel afspraken gemaakt om tot verbetering van bovenstaande punten te komen. De inspecties achten Jeugdbescherming Overijssel in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwen erop dat Jeugdbescherming Overijssel concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle verwachtingen bij de genoemde criteria te voldoen en blijven de ontwikkelingen volgen vanuit hun reguliere toezichtrol.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Verloop toezicht	4
3	Bevindingen.....	6
	Thema 1: Uitvoering hulpverlening.....	6
	Thema 2: Veiligheid	10
	Thema 5: Bestuurlijke organisatie.....	12
4	Eindoordeel en vervolg.....	14
	Bijlage - Verantwoording.....	15

1 Inleiding

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de inspecties) voerden in oktober 2018 toezicht uit bij Jeugdbescherming Overijssel. De aanloop naar en de bevindingen van dit toezicht zijn beschreven in dit rapport.

Beschrijving Jeugdbescherming Overijssel

Jeugdbescherming Overijssel is een gecertificeerde instelling met als werkgebied de provincie Overijssel. De instelling wordt ingeschakeld indien de ontwikkeling van kinderen (0 tot 18 jaar) ernstig gevaar loopt door problemen bij het opgroeien en opvoeden.

Jeugdbescherming Overijssel voert jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering uit voor de provincie Overijssel en voor een klein gedeelte daarbuiten. In 2017 behandelde Jeugdbescherming Overijssel ongeveer 2.000 zaken. Jeugdbescherming Overijssel heeft twee vestigingen, één in Hengelo en één in Zwolle. De professionals zijn verdeeld over acht teams, waarvan zes teams jeugdbescherming en twee teams jeugdreclassering. Elk team beschikt over een eigen teammanager en in ieder geval één gedragswetenschapper. De organisatie staat onder leiding van een bestuurder. - De organisatie beschikt over een Raad van Toezicht, een cliëntenraad en een ondernemingsraad en is aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie.

Alle teams van Jeugdbescherming Overijssel werken volgens de methodiek VERVE (Veiligheid En Regie Voor Elk). Bij VERVE is het uitgangspunt dat mensen en hun sociale netwerk zelf verantwoordelijk zijn voor de oplossing van hun problemen. Jeugdbeschermers moeten mensen in staat stellen om zelf te beslissen hoe ze hun problemen willen oplossen. VERVE bouwt voort op het werken vanuit eigen kracht en verbindt deze eigen kracht met een aantal professionele benaderingen en methodieken uit de jeugdhulp: Signs of Safety en de Deltamethode gezinsvoogdij. Door te werken met VERVE wil Jeugdbescherming Overijssel de acceptatie van vrijwillige hulp bevorderen en kinderbeschermingsmaatregelen voorkomen of de duur ervan verkorten.

Leeswijzer

Het rapport begint in hoofdstuk 2 met een beschrijving van het verloop van het toezicht sinds 2016. Vervolgens volgt in hoofdstuk 3 de beschrijving van de verwachtingen en de bevindingen van de inspecties per verwachting. Daarna beschrijft hoofdstuk 4 de conclusies van de inspecties en het vervolg naar aanleiding van het toezicht. De bijlage bevat een opsomming van de activiteiten die door de inspecties tijdens het toezicht zijn uitgevoerd.

2 Verloop toezicht

Toezicht sinds 2016

De inspecties maakten zich gedurende langere tijd zorgen over de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering door Jeugdbescherming Overijssel. Deze zorgen kwamen voort uit meldingen van cliënten, ouders en medewerkers en uit eigen bevindingen van de inspecties naar aanleiding van een casusonderzoek naar een calamiteit. Ze hadden met name betrekking op het tijdig inzetten van hulp door professionals, het nemen van kernbeslissingen in multidisciplinair verband en de continuïteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen.

Hertoets januari 2016

In januari 2016 heeft de Inspectie Jeugdzorg¹ een hertoets uitgevoerd bij Jeugdbescherming Overijssel, afdeling Jeugdbescherming. Deze hertoets volgde op een casusonderzoek in het najaar van 2014, waarbij zes criteria onvoldoende waren. Aanvullend heeft de inspectie de drie criteria van het thema cliëntenpositie uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd getoetst naar aanleiding van enkele signalen van burgers.

Uitkomst van deze hertoets was dat de afdeling Jeugdbescherming concrete verbetermaatregelen diende te treffen die ertoe zouden leiden dat professionals de hulp tijdig inzetten, professionals kernbeslissingen in multidisciplinair verband nemen en professionals zorgen voor continuïteit van de hulp zodat jeugdigen en ouders hulp krijgen van goede kwaliteit.

Naar aanleiding hiervan heeft Jeugdbescherming Overijssel een verbeterplan opgesteld, waar de inspecties met de bestuurder meerdere vervolggesprekken over hebben gevoerd.

Gesprekken met de bestuurder en Raad van Toezicht

Naar aanleiding van de zorgen over de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen hebben de inspecties gesprekken gevoerd met de bestuurder van Jeugdbescherming Overijssel. In de periode 1 oktober 2015 tot 31 december 2017 was een interim bestuurder actief bij Jeugdbescherming Overijssel. De huidige bestuurder is benoemd en verantwoordelijk vanaf 1 januari 2018. De gesprekken vonden plaats op 29 maart 2016, 10 november 2016, 1 februari 2017, 5 juli 2017, 6 februari 2018, 23 april 2018 en 10 juli 2018. Tijdens deze gesprekken informeerde de bestuurder de inspecties over het verbetertraject naar aanleiding van de bevindingen van het toezicht in 2016. Andere belangrijke onderwerpen waren de

---

¹ Per 1 oktober 2017 heeft er een fusie van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie Jeugdzorg tot de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd plaatsgevonden.

bevindingen van het Keurmerkinstituut (KMI) en andere ontwikkelingen in de organisatie die invloed hadden op de kwaliteit en de continuïteit van de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Op 21 september 2017 heeft de hoofdinspecteur van de toenmalige Inspectie Jeugdzorg, mede namens IJenV, een gesprek gevoerd met de Raad van Toezicht van Jeugdbescherming Overijssel. Belangrijkste onderwerp van gesprek waren de zorgen van de inspecties over de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door Jeugdbescherming Overijssel.

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de bestuurder de inspecties volgens afspraak informatie gegeven over de percentages van de zaken waarin de wettelijke termijnen werden gehaald met betrekking tot het eerste face-to-face contact met het kind. De inspecties ontvingen tevens van Jeugdbescherming Overijssel de auditrapportages van het KMI.

Toezicht 2018

De inspecties constateerden op basis van de gesprekken en documenten dat Jeugdbescherming Overijssel een positieve ontwikkeling doormaakte sinds 2016. Om te toetsen of deze ontwikkeling zich ook vertaalt in een betere kwaliteit van de hulp aan de jeugdigen en ouders, voerden de inspecties in oktober 2018 toezicht uit bij Jeugdbescherming Overijssel.

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Drie thema's uit het toetsingskader zijn gebruikt in het onderzoek: *Uitvoering hulp*, *Veiligheid* en *Bestuurlijke organisatie*. Elk thema is uitgewerkt in een aantal verwachtingen, waarvan er in totaal 28 getoetst zijn. Het toetsingskader is te vinden op: <http://toetsingskadervhj.nl>.

3 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspecties deze hebben aangetroffen op het moment van toezicht, aan de hand van drie thema's uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd: Uitvoering hulpverlening, Veiligheid en Bestuurlijke organisatie. Deze thema's zijn onderverdeeld in criteria waar verwachtingen onder vallen. Per verwachting geven de inspecties een oordeel, met daarbij een toelichting.

V	Voldoende
O	Onvoldoende

Thema 1: Uitvoering hulpverlening

1.1. Professionals bieden passende hulp

	Verwachting	Oordeel
1.1.1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V
	<i>Toelichting:</i> De professionals van Jeugdbescherming Overijssel hebben voor elke jeugdige of elk gezin aan de hand van VERVE een plan van aanpak opgesteld, waarin de gekozen hulp navolgbaar is. Elk plan van aanpak is volgens een vast format opgebouwd, waarbij aandacht is voor de zorgpunten en de sterke punten van het kind en de ouders. De gekozen hulp is gericht op het bereiken van een <i>goed genoeg</i> situatie, waarbij steeds aandacht is voor de veiligheid van het kind. In de contactjournalen is zichtbaar op welke wijze de professionals de hulp in de praktijk vormgeven en welk resultaat dit heeft.	
1.1.2	Professionals bieden hulp die aansluit bij de achtergrond, eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdigen, hun ouders en hun netwerk.	V
	<i>Toelichting:</i> In vrijwel alle plannen is zichtbaar dat gewerkt wordt volgens VERVE, waarbij de eigen mogelijkheden en het netwerk van de jeugdigen en hun ouders centraal staan. Ook uit de gesprekken met de professionals blijkt dat het netwerk en de achtergrond van de jeugdigen een belangrijke plek inneemt.	
1.1.3	Professionals zorgen voor continuïteit van de hulp.	V
	<i>Toelichting:</i> Na een zeer onrustige periode met veel onrust en discontinuïteit door onder andere drie reorganisaties is Jeugdbescherming Overijssel er grotendeels in geslaagd de rust terug te laten keren, waardoor er nu meer continuïteit is in de uitvoering van de hulp. Uit de gesprekken blijkt dat professionals nu op eenduidige wijze werken aan casussen, waarbij de hulp aan de jeugdigen en hun ouders centraal staat. In een aantal gemeentes	

	Verwachting	Oordeel
	slagen de professionals er goed in samen met de wijkteams op te trekken, waardoor de doorgaande lijn in het proces steviger wordt.	

1.2. Professionals werken volgens professionele standaarden

	Verwachting	Oordeel
1.2.1	Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.	V
	<i>Toelichting:</i> Uit de dossiers en de gesprekken met professionals blijkt dat zij kennis hebben van de geldende richtlijnen en dat zij hier ook naar handelen. Dat geldt voor zowel de richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming die zijn opgesteld door het veld als de richtlijnen zoals die volgen uit de VERVE-methodiek.	
1.2.2	Professionals werken doelgericht en planmatig.	V
	<i>Toelichting:</i> Voor elke jeugdige is er binnen Jeugdbescherming Overijssel een plan opgesteld. Elk plan is opgebouwd volgens een vast format. De doelen in het plan zijn op casusniveau gesteld, gebaseerd op de uitgesproken maatregel en aangevuld vanuit de bevindingen van de professional. Alle plannen van aanpak met bijbehorende doelen worden met de gedragswetenschapper besproken. Uit de rapportages blijkt op welke wijze de professionals met cliënten aan de doelen werken. Ook blijkt dat professionals de evaluatie van de hulp periodiek inplannen en uitvoeren.	
1.2.3	Professionals zetten de hulp tijdig in.	O
	<i>Toelichting:</i> De inspecties verwachten, conform de wettelijke normen, dat professionals bij jeugdbescherming binnen vijf werkdagen na de start van de uitgesproken maatregel contact hebben met de jeugdige en de ouders. Bij jeugdreclassering verwachten de inspecties dat de professionals binnen de wettelijke termijn van vijf werkdagen nadat Jeugdbescherming Overijssel in kennis is gesteld van de opdracht de jeugdreclassering uit te voeren, het eerste face-to-face contact hebben met de jongere. Daarnaast verwachten de inspecties dat jeugdbeschermers binnen zes weken een plan van aanpak vaststellen. Hoewel ten opzichte van 2017 een forse verbetering zichtbaar is, slaagt Jeugdbescherming Overijssel hier nog niet in. Voor ondertoezichtstellingen en jeugdreclasseringsmaatregelen geldt dat het eerste contact, binnen vijf werkdagen, in meer dan driekwart van de casussen lukt, voor voogdijzaken is dat in minder dan de helft van de casussen. Voor de plannen van aanpak geldt dat deze bij ondertoezichtstellingen en voogdijzaken in bijna driekwart van de casussen binnen zes weken gereed zijn. Bij jeugdreclasseringsmaatregelen lukt dat echter maar in ongeveer een kwart van de	

	<p>casussen. Uit de gesprekken blijkt dat Jeugdbescherming Overijssel hier zicht op heeft en dat de aantallen en de verschillen grotendeels navolgbaar verklaard kunnen worden.</p> <p><i>Onvoldoende:</i> Jeugdbescherming Overijssel voldoet niet aan de wettelijke normen ten aanzien van de termijnen van het eerste contact met de jeugdige en de ouders en het opstellen van een eerste plan van aanpak.</p>	
1.2.4	Professionals nemen kernbeslissingen in multidisciplinair verband.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken en de dossiers blijkt dat kernbeslissingen binnen Jeugdbescherming Overijssel in principe worden genomen in de casuïstiek besprekingen, waar altijd een gedragswetenschapper bij aanwezig is. Lukt dat niet, dan neemt de gedragswetenschapper samen met de professional de kernbeslissing op een ander moment. Voorafgaand aan een kernbeslissing evalueren de professionals de casus aan de hand van een vaststaand proces. De kernbeslissingen en wie daarbij betrokken zijn geweest, zijn duidelijk terug te vinden in de dossiers.</p>	

1.3. Professionals betrekken jeugdigen en hun ouders bij de hulp

	Verwachting	Oordeel
1.3.1	Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jeugdigen en hun ouders is opgesteld.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Uit de dossiers en de gesprekken blijkt dat professionals het plan van aanpak meestal opstellen in samenspraak met de jeugdige en de ouders. In de meeste dossiers is dit expliciet benoemd en komt de mening van de betrokkenen herkenbaar terug in de doelen. Bij tussentijds veranderde omstandigheden en voordat een ondertoezichtstelling afloopt evalueren de professionals het plan van aanpak. Dit gebeurt onder andere in de tweewekelijkse casuïstiekbesprekingen. Bij deze besprekingen zijn jeugdigen en ouders niet aanwezig. Evaluatie met jeugdigen en ouders vindt vaak later plaats tijdens de huisbezoeken.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i> De inspecties verwachten dat de professionals de jeugdigen en ouders meer betrekken bij de formele evaluatiemomenten van het plan van aanpak.</p>	
1.3.2	Professionals bieden de jeugdigen en hun ouders duidelijkheid over de inhoud en uitvoering van de hulp.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken met de professionals en de dossiers blijkt dat de professionals de belangen van de jeugdigen voorop stellen in de te verlenen hulp. Daarbij worden jeugdigen en ouders voldoende geïnformeerd over wat zij mogen verwachten van de hulp en de voortgang.</p>	
1.3.3	Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.	V

	<i>Toelichting:</i> In de meeste dossiers is de mening van de jeugdige en ouders duidelijk terug te vinden en is zichtbaar welke invloed dit op de uitvoering van de hulp heeft, zoals bijstelling van de doelen.	
1.3.4	Professionals zorgen ervoor dat de jeugdigen contact kunnen (onder)houden met hun ouders en hun netwerk.	V
	<i>Toelichting:</i> Professionals zijn er, werkend volgens de methode VERVE, op gericht het netwerk van de jeugdige en de ouders te betrekken bij de hulp. Uit gesprekken en uit de dossiers met de professionals blijkt dat zij bij vechtscheidingen stimuleren en (indien mogelijk) borgen dat beide ouders in het leven van de jeugdigen betrokken zijn.	

1.4. Professionals stemmen af met de bij de jeugdigen en hun ouders betrokken instanties

	Verwachting	Oordeel
1.4.1	Professionals stemmen het plan af met de plannen van overige betrokken instanties.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Bij vrijwel alle jeugdigen en hun ouders zijn ook andere instanties betrokken en het is belangrijk samenwerkingsafspraken te maken en doelen op elkaar af te stellen. Uit de gesprekken blijkt dat de professionals wel de verantwoordelijkheid als regievoerder voelen en deze regie ook nemen, maar hier op casusniveau met ketenpartners vaak geen concrete afspraken over maken en deze vastleggen.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i> De inspecties verwachten dat de professionals op casusniveau afspraken maken en vastleggen wie de regie voert over de hulp aan de jeugdige en de ouders.</p>	
1.4.2	Professionals evalueren regelmatig het resultaat van de geboden hulp met de overige betrokken instanties.	V
	<i>Toelichting:</i> Professionals organiseren regelmatig overleggen waarbij de verschillende instanties betrokken zijn. Voorbeelden daarvan zijn huisbezoeken bij de jeugdige en ouders en MDO's waar de verschillende instanties om tafel zitten. Uit de gesprekken en de dossiers blijkt dat casussen met andere instanties worden geëvalueerd.	
1.4.3	Professionals zorgen voor een tijdige en volledige overdracht naar de overige betrokken instanties.	V
	<i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken met professionals en uit de dossiers blijkt dat de professionals andere instanties op de hoogte houden van belangrijke beslissingen. Dit gaat vrijwel altijd in overleg met ouders en bij voorkeur met toestemming van ouders.	

Thema 2: Veiligheid

2.1. Professionals houden goed zicht op de veiligheid van jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
2.1.1	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.	V
	<i>Toelichting:</i> Professionals hebben regelmatig contact met de jeugdige en de ouders en bijvoorbeeld de school van de jeugdige, waarbij veiligheid vaak een gespreksonderwerp is. Op basis van gesprekken en observaties wordt onderscheid gemaakt tussen zorgen en risico's en maken de professionals steeds de afweging of de situatie veilig genoeg is.	
2.1.2	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken en uit de dossiers blijkt dat bij ondertoezichtstelling de professionals aan het begin van de hulp de Deltavragenlijst invullen. Aan de hand hiervan maken de professionals en de gedragswetenschapper samen een inschatting en beoordeling van de veiligheidsrisico's voor de jeugdige. Bij veranderende omstandigheden en voorafgaand aan kernbeslissingen worden de veiligheidsrisico's ook op deze wijze ingeschat door de professional. De ingevulde Deltavragenlijst wordt dan echter niet standaard opnieuw met de gedragswetenschapper besproken. De conclusie komt in de vorm van de schaalvraag (welk cijfer geef je de situatie, is het <i>goed genoeg?</i>) met betrekking tot de veiligheid wel in de casuïstiekbespreking aan bod.</p> <p>Voor de jeugdreclassering geldt dat zij voor jeugdigen (18-) gebruik maken van het instrument LIJ. Uit de dossiers blijkt echter dat deze niet altijd ingevuld wordt, maar dat wel een sterkte/zwakte analyse van de jeugdigen wordt gemaakt. Voor 18+ is er echter geen goed instrument beschikbaar. Ook de inschatting met betrekking tot recidive is niet goed zichtbaar in de dossiers.</p> <p><i>Aandachtspunten:</i> De inspecties verwachten dat de professionals op meerdere momenten de inschatting en beoordeling van de veiligheidsrisico's voor de jeugdige bespreken met een gedragswetenschapper.</p> <p>De inspecties verwachten dat de professionals van de jeugdreclassering op een eenduidige manier veiligheidsrisico's inschatten en dat zij een inschatting maken met betrekking tot recidive en de kans dat een jongere schade toebrengt aan zichzelf en/of aan derden.</p>	
2.1.3	Professionals beoordelen de veiligheidsrisico's in multidisciplinair verband.	V
	<i>Toelichting:</i> Professionals betrekken bij het inschatten van de veiligheidsrisico's altijd een gedragswetenschapper en vaak ook collega's, in een MDO of in een casuïstiekbespreking.	

2.2. Professionals beperken de veiligheidsrisico's voor jeugdigen

	Verwachting	Oordeel
2.2.1	Professionals bepalen mede op basis van de veiligheidsrisico's de in te zetten hulp.	V
	<i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken met professionals blijkt dat zij de meldcode kindermishandeling kennen en daar indien nodig ook naar handelen. In de dossiers is zichtbaar welke hulp wordt geboden in relatie tot de risico-inschatting en op welke wijze de hulp wordt bijgesteld als doelen met betrekking tot de risico's worden gehaald of als zich nieuwe veiligheidsrisico's voordoen.	
2.2.2	Professionals bewaken de gemaakte afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's.	V
	<i>Toelichting:</i> Indien nodig stellen de professionals een veiligheidsplan op, waarbij zij ook het netwerk en andere hulpverleners van de jeugdigen en de ouders betrekken. Professionals geven actief opvolging aan de afspraken uit het veiligheidsplan.	
2.2.3	Professionals treden bij acute onveiligheid actief op.	V
	<i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken blijkt dat professionals weten hoe zij moeten handelen bij onveilige situaties en dat zij ervoor zorgen dat een onveilige situatie voor de jeugdige direct wordt beëindigd.	

Thema 5: Bestuurlijke organisatie

5.1. De aanbieder voert systematisch kwaliteitsmanagement uit

	Verwachting	Oordeel
5.1.1	De aanbieder heeft een visie op hoe zij verantwoorde hulp biedt.	V
	<i>Toelichting:</i> De visie van de aanbieder is dat ouders en het netwerk zelf verantwoordelijk blijven voor het oplossen van hun eigen problemen en dat zij daarbij in hun kracht gezet moeten worden. Dit komt tot uiting in de door de aanbieder gebruikte methode VERVE. Jeugdbescherming Overijssel heeft hierin sinds het najaar van 2017 een grote ontwikkeling doorgemaakt, door op het werken volgens VERVE meer expliciet te sturen. In de praktijk zien de inspecties dat professionals zich bewust zijn van de te hanteren methodiek en deze zich eigen hebben gemaakt.	
5.1.2	De aanbieder verzamelt systematisch informatie en rapporteert over de kwaliteit van de hulp.	V
	<i>Toelichting:</i> Jeugdbescherming Overijssel heeft een dashboard waarin zaken zoals doorlooptijden en ziekteverzuim worden bijgehouden. Daarnaast doet de aanbieder regelmatig onderzoek naar en rapporteert over de cliënttevredenheid, klachtafhandeling en in haar jaarverslag over de doelrealisatie.	
5.1.3	De aanbieder brengt op basis van de analyse van de verzamelde informatie veranderingen aan om de kwaliteit van de hulp te verbeteren.	V
	<i>Toelichting:</i> Binnen jeugdbescherming Overijssel is een Commissie Oorzaak Analyse die zorg draagt voor de verbeteringen zoals deze geformuleerd zijn naar aanleiding van onderzoeken van het KMI, de inspecties en op basis van eigen analyses. De teammanagers sturen de professionals door middel van gesprekken, waarbij werken volgens de VERVE en de doorlooptijden een belangrijk onderwerp zijn.	
5.1.4	De aanbieder registreert en analyseert incidenten en voert naar aanleiding van de analyse verbeteringen door.	V
	<i>Toelichting:</i> Jeugdbescherming Overijssel heeft afspraken over welke gebeurtenissen een incident zijn en gemeld dienen te worden. De aanbieder registreert en analyseert deze incidenten en voert op basis van een analyse verbeteringen door.	
5.1.5	De aanbieder waarborgt dat de professionals werken volgens de professionele standaarden.	V
	<i>Toelichting:</i> In het kwaliteitsmanagementsysteem zijn richtlijnen en protocollen opgenomen. Uit de gesprekken met professionals en management en uit de dossiers blijkt dat professionals werken volgens de afgesproken richtlijnen en de methodiek VERVE. Door het management wordt hierop gestuurd en waar nodig worden verbeteringen aangebracht in de werkwijze.	

5.2. De aanbieder zet gekwalificeerde professionals in

	Verwachting	Oordeel
5.2.3	De aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.	V
	<i>Toelichting:</i> Jeugdbescherming Overijssel heeft de afgelopen periode geïnvesteerd in het scholen van professionals in het werken volgens VERVE. Daarnaast worden professionals intern geschoold op relevante onderwerpen als vechtscheiding en krijgen zij de mogelijkheid externe scholing voor hun registratiepunten bij het SKJ te volgen. Alle professionals volgen intervisie.	

5.4. De aanbieder zorgt voor jeugdhulp in samenhang met andere hulp

	Verwachting	Oordeel
5.4.1	De aanbieder heeft samenwerkingsafspraken met ketenpartners vastgelegd.	V
	<i>Toelichting:</i> Jeugdbescherming Overijssel heeft met de verschillende gemeenten samenwerkingsconvenanten afgesloten. Om verschillende redenen – die ook terug te leiden zijn naar de andere ketenpartners – lukt het echter niet in alle gemeenten om ook tot een optimale samenwerking in de keten te komen. <i>Aandachtspunt:</i> De inspecties verwachten dat Jeugdbescherming Overijssel zich inspant om met de betrokken gemeenten afspraken te maken die passen binnen het wettelijk kader, zoals benoemd in artikel 3.5 van de jeugdwet.	
5.4.2	De aanbieder stelt professionals in staat samen te werken met ketenpartners.	V
	<i>Toelichting:</i> Uit de gesprekken en dossiers blijkt dat professionals er over het algemeen goed in slagen binnen de verschillende gemeenten samen te werken met de ketenpartners. Een uitdaging ligt nog op het nemen van de regie in bepaalde gemeenten, waar die gemeenten op basis van hun eigen beleid eigenlijk zelf de regie willen voeren. Jeugdbescherming Overijssel heeft echter een wettelijke taak als regievoerder en zou die binnen verschillende gemeenten steviger kunnen invullen. <i>Aandachtspunt:</i> De inspecties verwachten dat Jeugdbescherming Overijssel naar de betrokken gemeenten een duidelijk standpunt inneemt over de regie over hulp van jeugdigen met een maatregel, zoals benoemd in artikel 3.5 van de jeugdwet.	

4 Eindoordeel en vervolg

Sinds 2016 hielden de inspecties intensief toezicht op Jeugdbescherming Overijssel, met als doel zicht te krijgen op de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen en de wijze waarop de bestuurder stuurt op de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Aan de hand van gesprekken met de bestuurder, de Raad van Toezicht, opgevraagde documenten en rapportages vormden de inspecties zich een beeld van de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door Jeugdbescherming Overijssel.

De inspecties constateerden op basis van deze gesprekken en documenten dat Jeugdbescherming Overijssel een positieve ontwikkeling doormaakte. Om te toetsen of deze ontwikkeling zich ook vertaalt in een betere kwaliteit van de hulp aan de jeugdigen en ouders, voerden de inspecties in oktober 2018 toezicht uit bij Jeugdbescherming Overijssel.

Naar aanleiding van dit toezicht zijn de inspecties positief over de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door Jeugdbescherming Overijssel. Het eindoordeel van de inspecties luidt dat de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen door Jeugdbescherming Overijssel **voldoende** is.

Jeugdbescherming Overijssel voldeed op het moment van het toezicht aan 27 van de 28 onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Verbetering is nodig op de volgende verwachting:

- *Professionals zetten de hulp tijdig in:* Jeugdbescherming Overijssel voldoet niet aan de wettelijke normen ten aanzien van de termijnen van het eerste contact met de jeugdige en de ouders en het opstellen van een eerste plan van aanpak.

Daarnaast verwachten de inspecties van Jeugdbescherming Overijssel aandacht voor de vijf genoemde aandachtspunten.

De inspecties hebben met Jeugdbescherming Overijssel afspraken gemaakt om tot verbetering van bovenstaande punten te komen. De inspecties achten Jeugdbescherming Overijssel in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwen erop dat Jeugdbescherming Overijssel concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle verwachtingen bij de genoemde criteria te voldoen en blijven de ontwikkelingen volgen vanuit hun reguliere toezichtrol.

Bijlage - Verantwoording

De inspecties voerden het toezicht bij Jeugdbescherming onaangekondigd uit op 11 oktober 2018 (locatie Hengelo) en aangekondigd op 18 oktober 2018 (locatie Zwolle). De inspecties gebruikten voor het toezicht verschillende informatiebronnen.

Bij het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Gestructureerde interviews met:
  - zes professionals jeugdbescherming en jeugdreclassering;
  - drie gedragswetenschappers jeugdbescherming en jeugdreclassering;
  - drie teammanagers en de bestuurder.
- De check van tien dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en –beoordelingen. Hierbij waren afwisselend zeven professionals aanwezig.
- Het bijwonen van twee casuïstiekbesprekingen.

Daarnaast hebben de inspecties de volgende documenten/informatie opgevraagd:

- Het meest recente jaarverslag van de klachtencommissie;
- Het meest recente cliënttevredenheidsonderzoek;
- De percentages ziekteverzuim van de teams afzonderlijk over de jaren 2016, 2017 en 2018;
- Het percentage jeugdbeschermingszaken waarin binnen de wettelijke termijn van vijf dagen na het uitspreken van de maatregel het eerste face-to-face contact is geweest met het kind;
- Het percentage jeugdreclasseringszaken waarin binnen de wettelijke termijn van vijf dagen nadat Jeugdbescherming Overijssel in kennis is gesteld van de opdracht de jeugdreclassering uit te voeren, het eerste face-to-face contact is geweest met het kind;
- Het percentage zaken, uitgesplitst naar jeugdbescherming en jeugdreclassering, waarin binnen de wettelijke termijn van 6 weken een plan van aanpak is vastgesteld.

Voorafgaand aan het toezicht hebben de inspecties de website geraadpleegd en de aanwezige documenten van de instelling geanalyseerd, waaronder het Jaarverslag 2017.

www.igj.nl